2019. november 14., csütörtök

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P9_TA(2019)0054

A géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACSGHØØ1-3) gyapot

Az Európai Parlament 2019. november 14-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D061870/04 – 2019/2856(RSP))

(2021/C 208/01)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a géntechnológiával módosított LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezésének megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D061870/04,

— tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1], és különösen annak 11. cikkének (3) bekezdésére és 23. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottságban tartott 2019. április 30-i szavazásra, amelynek nem zárult véleménynyilvánítással, és a fellebbviteli bizottság 2019. június 5-i szavazására, mely szintén nem nyilvánított véleményt,

— tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. és 13. cikkére [2],

— tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által 2006. december 6-án elfogadott és 2006. december 14-én közzétett véleményre [3],

— tekintettel az engedélyezés megújításával kapcsolatban az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által 2018. október 17-én elfogadott és 2018. november 14-én közzétett véleményre [4],

---

[1] HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

[2] HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

[3] Az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó testületének véleménye a Bayer CropScience glufozináttűrő, genetikailag módosított LLCotton25 élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő forgalomba hozatalára, behozatalára és feldolgozására vonatkozó, 1829/2003/EK rendelet szerinti kérelméről (hivatkozási szám: EFSA-GMO-NL-2005-13), EFSA Journal (2006)429, 1 -19. o., https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2006.429

[4] Scientific opinion on the Assessment of genetically modified LLCotton25 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 – Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított LLCotton25 engedélyezésének az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megújítása céljából elvégzett értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473

— tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira ([5]),

— tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,

A. mivel a 2008/837/EK bizottsági határozat ([6]) engedélyezte a géntechnológiával módosított LLCotton25 gyapotot („LLCotton25") tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát;

B. mivel 2017. október 2-án az engedély eredeti jogosultja, a Bayer CropScience AG (a továbbiakban: „a kérelmező") az 1829/2003/EK rendelet 11. és 23. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz a nevezett engedély megújítása céljából;

C. mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2018. október 17-én kedvező véleményt adott, amelyet 2018. november 14-én közzétettek ([7]);

D. mivel az 1829/2003/EK rendelet kimondja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszer vagy takarmány nem lehet káros hatással sem az emberi egészségre, sem pedig az állati egészségre vagy a környezetre, és megköveteli, hogy a Bizottság határozatának megszövegezése során figyelembe vegye az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a szóban forgó ügyre vonatkozó egyéb jogszerű tényezőket is;

E. mivel az LLCotton25 gyapotot ellenállóvá tették a glufozinátalapú gyomirtókkal szemben ([8]);

F. mivel annak ellenére, hogy a gyapotmagolaj emberi fogyasztása Európában viszonylag korlátozott, számos különböző élelmiszer-ipari termékben megtalálható, például egyes salátaöntetekben, majonézekben, finompékárukban, kenhető-csokoládé-termékekben és burgonyaszirmokban; mivel a gyapotot elsősorban gyapotmagpogácsa, gyapotmagliszt vagy teljes zsírtartalmú gyapotmag formájában adják az állatoknak ([9]);

G. mivel a tagállamok a három hónapos konzultációs időszak alatt számos kritikai észrevételt nyújtottak be az EFSA-nak mind az eredeti értékeléssel, mind pedig az engedélyezés megújítására vonatkozó értékeléssel kapcsolatban ([10]); mivel ezen észrevételek között többek között szerepelnek a következők: nem vették figyelembe a glufozinátmaradványok és bomlástermékeik (metabolitok) hatásait; vitatható a toxicitási vizsgálat eredményeinek helytállósága; sem az allergén, sem a mérgező hatás nem képezte alapos értékelés tárgyát; a kérelmező által készített ellenőrzési jelentések semmilyen

---

([5]) A 8. parlamenti ciklusban az Európai Parlament 36 olyan állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogást emelt a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésével szemben.
Ezen túlmenően a Parlament kilencedik ciklusa során a következő állásfoglalásokat fogadta el:
— az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MZHG0JG kukoricát (SYN-ØØØJG-2) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0028);
— az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított A2704-12 szójababot (ACS-GMØØ5-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalára vonatkozó, az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedély megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0029);
— az Európai Parlament 2019. október 10-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 kukoricát, valamint a MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 és DAS-40278-9 egyszeres genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P9_TA(2019)0030).

([6]) A Bizottság 2008/837/EK határozata (2008. október 29.) a géntechnológiával módosított LLCotton25 gyapotot (ACS-GHØØ1-3) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről (HL L 299., 2008.11.8., 36. o.).

([7]) Scientific opinion on the Assessment of genetically modified LLCotton25 for renewal of authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-RX-010) – Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított LLCotton25 engedélyezésének az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti megújítása céljából elvégzett értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-RX-010), EFSA Journal 2018; 16(11):5473, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5473

([8]) Az EFSA eredeti véleménye, 1. o.

([9]) Scientific opinion on the Assessment of genetically modified cotton GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-NL-2011-94),– Tudományos szakvélemény a géntechnológiával módosított GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 gyapotnak élelmiszerként és takarmányként való felhasználás céljából történő, az 1829/2003/EK rendelet szerinti értékeléséről (kérelem száma: EFSA-GMO-DE-2011-103), EFSA Journal 2018, 16(4):5213, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5213, 17-18. o.

([10]) Az LLCotton25-tel kapcsolatban tett tagállami észrevételek hozzáférhetők az EFSA kérdésekről vezetett nyilvántartásában: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?

konkrét adattal sem támasztják alá azt a következtetést, miszerint az LLCotton25 behozatala és felhasználása nem járt káros egészségügyi vagy környezeti hatásokkal; és a kérelmező által javasolt általános felügyeleti terv nem felel meg a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv VII. mellékletében előírt követelményeknek ([11]);

H. Mivel az EFSA a tagállamok észrevételeire válaszolva többször is kijelentette, hogy véleménye szerint további megbeszélésekre van szükség a kérelmezők és a Bizottság mint kockázatkezelő között az importált és feldolgozás tárgyát képező, géntechnológiával módosított növények forgalomba hozatala utáni környezeti nyomon követési jelentés (PMEM) gyakorlati végrehajtása tekintetében;

Az LLCotton25 nem képezte glufozinát-maradványok jelenlétére vonatkozó értékelés tárgyát

I. mivel számos tanulmány kimutatta, hogy a géntechnológiával történő módosítás következtében bizonyos gyomirtó szereknek ellenálló növények termesztése során intenzívebb ezen gyomirtó szerek alkalmazása, aminek oka főként a gyomirtó szereknek ellenálló gyomok megjelenése és elszaporodása ([12]); mivel következésképpen az LLCotton25 nagyobb mértékben és ismétlődően lesz kitéve glufozinátnak, ami növelheti a maradványok mennyiségét a leszüretelt termésben;

J. mivel az LLCotton25 2008-ban ugyan megkapta a behozatali engedélyt, a glufozinát Unióban való használatára vonatkozó engedély azonban 2018. július 31-én lejárt ([13]); mivel a glufozinát az 1B. kategóriájú reprodukciót károsító anyagnak minősül, így esetében fennáll az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt kizárási kritériumok egyike ([14]);

K. mivel az EFSA géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testületének nincsen hatásköre ahhoz, hogy gyomirtószer-maradványok és bomlástermékeik (metabolitok) jelenlétét értékelje a géntechnológiával módosított növények esetében, ezért ezt az elemzést a GMO-kra vonatkozó engedélyezési eljárás keretében nem végzi el; mivel emiatt felvetődik az a probléma, hogy a géntechnológiával módosított növények esetében a kiegészítő gyomirtó szerek lebontásának módja és bomlástermékeik (metabolitok) jelenléte – és ezáltal a toxicitás is – magától a genetikai módosítástól függ ([15]);

L. mivel a maradékanyag-határértékekkel (MRL) kapcsolatos magas szintű fogyasztóvédelem biztosítását célzó 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([16]) értelmében az Unióban használatra nem engedélyezett hatóanyagok élelmiszernek és takarmánynak szánt importált terményekben előforduló maradványait, így a glufozinátot is gondos ellenőrzés és nyomon követés alá kell vonni ([17]);

M. mivel ezzel szemben a legújabb többéves (2020-ra, 2021-re és 2022-re szóló) összehangolt uniós ellenőrzési program keretében a tagállamok semmilyen termékben, így a gyapotban sem kötelesek mérni glufozinátmaradványok jelenlétét ([18]); mivel nem zárható ki, hogy az LLCotton25, illetve az abból származó élelmiszerek és takarmányok túllépik a magas szintű fogyasztóvédelem biztosítása céljából bevezetett maradékanyag-határértékeket (MRL);

([11]) Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2001.4.17., 1. o.).

([12]) Lásd például: Bonny S, Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact, Environmental Management, 2016. január, 57(1), 31–48. o., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 és Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years, Environmental Sciences Europe, 2012. szeptember 28., 24. kötet (1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24

([13]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.detail&language=EN&selectedID=1436

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

([15]) Ez a helyzet áll fenn a glufozát esetében, amint arra rámutat a glufozátra vonatkozó, a 396/2005/EK rendelet 12. cikke szerinti hatályos maradékanyag-határértékek EFSA általi felülvizsgálata rámutat, EFSA Journal 2018; 2018.;16(5):5263, 12. o., https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

([17]) Lásd a 396/2005/EK rendelet (8) preambulumbekezdését.

([18]) A Bizottság (EU) 2019/533 végrehajtási rendelete (2019. március 28.) a 2020., 2021. és 2022. évre vonatkozó, a növényi és állati eredetű élelmiszerekben, illetve azok felületén található növényvédőszer-maradékok határértékeinek való megfelelés biztosítására, valamint a fogyasztók ilyen növényvédőszer-maradékokból eredő expozíciójának értékelésére irányuló, többéves összehangolt uniós ellenőrzési programról (HL L 88., 2019.3.29., 28. o.).

N. mivel az EFSA megállapítása szerint a géntechnológiával módosított kukorica esetében a glufozinát gyomirtó szerként történő felhasználása során a szerrel foglalkozó gazdasági szereplők kitettsége még személyi védőfelszerelés használata esetén is meghaladta a szerrel foglalkozók elfogadható expozíciós szintjét (AOEL) ([19]); mivel a szerrel foglalkozó gazdasági szereplők kitettsége különösen aggasztó, ha figyelembe vesszük, hogy a gyomirtó szereknek ellenálló, géntechnológiával módosított növények esetében a gyomirtó szerek alkalmazása jóval nagyobb mennyiségbe történik;

O. mivel az élelemhez való joggal foglalkozó különleges ENSZ-előadó egyik közelmúltbeli jelentése megállapította, hogy a veszélyes növényvédő szerek katasztrofális hatást gyakorolnak az egészségre, és becslések szerint évente 200 000 akut mérgezést okoznak, amelynek 99 %-a fejlődő országokban következik be ([20]); mivel az ENSZ fenntartható fejlődési céljai (amelyekhez az Unió is csatlakozott) között szereplő 3.9. számú cél arra irányul, hogy 2030-ig jelentős mértékben csökkenjen a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő, a víz és a talaj szennyezettsége, illetve fertőzöttsége által okozott halálesetek és megbetegedések száma ([21]);

Nem demokratikus a döntéshozatal

P. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2019. április 30-i szavazása során nem nyilvánítottak véleményt, ami azt jelenti, hogy az engedélyezést nem támogatta a tagállamok minősített többsége; mivel a fellebbviteli bizottság 2019. június 5-i szavazása sem nyilvánított véleményt;

Q. mivel maga a Bizottság is problematikusnak tartja, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezésére vonatkozó határozatokat továbbra is a tagállamok minősített többségének támogatása nélkül fogadja el, ami a termékengedélyezés terén ugyan jobbára kivételes eset, a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében azonban a normává vált ([22]); mivel a Bizottság elnöke több alkalommal is sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy ez a gyakorlat nem demokratikus ([23]);

R. mivel az Európai Parlament a 8. ciklusban összesen 36 állásfoglalást fogadott el, amelyben kifogásolta a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok forgalomba hozatalát (33 állásfoglalás) és a GMO-k Unión belüli termesztését (három állásfoglalás); mivel a tagállamok minősített többsége nem támogatta egyik említett GMO engedélyezését sem; mivel a Bizottság – annak ellenére, hogy elismeri a demokratikus hiányosságokat, a tagállamok támogatásának hiányát és a Parlament kifogásait – továbbra is engedélyezi a géntechnológiával módosított szervezeteket;

S. mivel nincs szükség jogszabálymódosításra ahhoz, hogy a Bizottságnak módjában álljon megtagadni GMO-kra vonatkozó engedély kibocsátását abban az esetben, ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása ([24]);

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;

([19]) EFSA conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance glyphosate – Az EFSA következtetése a glufozinát hatóanyaggal kapcsolatos kockázatok értékelésének szakértői vizsgálata tekintetében https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2005.27r, 3. o.

([20]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Environment/ToxicWastes/Pages/ Pesticidesrighttofood.aspx

([21]) https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/

([22]) Lásd például az 1829/2003/EK rendeletnek a tagállamok számára a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok területükön való felhasználásának korlátozására, illetve megtiltására biztosított lehetőség tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 22-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását, valamint a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló, 2017. február 14-i európai bizottsági jogalkotási javaslat indokolását.

([23]) Lásd például az Európai Parlament plenáris ülésszakának megnyitásakor elmondott, az új Európai Bizottság politikai iránymutatásairól szóló beszédét (2014. július 15., Strasbourg) és az Unió helyzetéről szóló beszédét (2016. szeptember 14., Strasbourg).

([24]) A 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdésében ugyanis az áll, hogy ha a fellebbviteli bizottságban nincs meg a tagállamok minősített többségének támogatása, akkor az Európai Bizottság az engedélyezést „folytathatja” – nem pedig „köteles folytatni” (‘may’, and not ‘shall’, go ahead with authorisation).

2019. november 14., csütörtök

2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([25]) meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állati egészség és jólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését;

3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;

4. ismételten hangsúlyozza elkötelezettségét a 182/2011/EU rendelet módosítására irányuló bizottsági javaslattal összefüggő munka előmozdítása iránt; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyen előrelépéseket az e bizottsági javaslattal kapcsolatos munkájában;

5. ugyanakkor felszólítja a Bizottságot, hogy a továbbiakban 182/2011/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint ne engedélyezzen GMO-kat – sem élelmiszerként, sem takarmányként történő felhasználásra –, amennyiben a fellebbviteli bizottságban a tagállamok nem nyilvánítanak véleményt;

6. felhívja a Bizottságot, hogy ne adjon ki gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növényekre vonatkozó engedélyt mindaddig, amíg nem kerül sor a maradványokkal kapcsolatos egészségügyi kockázatok átfogó egyedi kivizsgálására, aminek maradéktalan értékelést kell magában kell foglalnia a géntechnológiával módosított növények kiegészítő gyomirtó szerekkel történő permetezéséből visszamaradó szermaradványok és bomlástermékeik (metabolitok) jelenlétére és bármely kombinált hatására vonatkozóan;

7. felhívja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradványainak kockázatértékelését teljes mértékben építse be a gyomirtó szernek ellenálló, géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unióban termesztenék-e, illetve élelmiszer vagy takarmány célú behozatal tárgyát képezné;

8. felszólítja a Bizottságot, hogy ne engedélyezze semmiféle olyan, géntechnológiával módosított növény élelmezési vagy takarmányozási célú felhasználását szolgáló behozatalát, amelyet az Unióban nem engedélyezett gyomirtó hatóanyaggal szemben ellenállóvá tettek;

9. nyomatékosan felszólítja a Bizottságot, hogy nemzetközi megállapodások, így az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény és az ENSZ fenntartható fejlődési céljai értelmében az Unióra háruló kötelezettségeket tekintse az 1829/2003/EK rendelet értelmében vett „releváns uniós jogi előírásnak” és/vagy „legitim tényezőnek”, és ennek megfelelő súllyal kezelje azokat, valamint adjon tájékoztatást arról, hogy miként vette figyelembe azokat a döntéshozatali folyamatban;

10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).